

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КАЛМАШ АВЫЛ ҘИРЛЕГЕ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ**

КАРАР

«17» май 2002 ел

№7

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл җирлөгө жирләреннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл җирлөгө территориясендә жирләрне саклауны гамәлгә ашыру максатында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 170 статьясы, Россия Федерациясе Жир кодексының 11, 13 статьялары нигезендә, «Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, «Татарстан Республикасында җирле үзидарә турында» 2004 елның 28 июлendәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл җирлөгө Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. «2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл җирлөгө жирләреннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын расларга (кушымта бирелә).
2. Өлеге каарны Татарстан Республикасы рәсми хокукий мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районының рәсми сайтында (tukay.tatarstan.ru) урнаштырырга.
3. Өлеге каар рәсми басылып чыккан көннән үз көченә керә.
4. Өлеге каар үтәлешен контролльдә тотуны үз жаваплылыгымда калдырам.

Башкарма
Житәкчесе

комитет

Р.К Габдуллина

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл жирлеге Башкарма комитетының 2022 елның «17» маенданы 7 номерлы карарына күшүмтә

«2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл жирлеге жирлөрнөн файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программысы

2022-2024 елларга Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл жирлеге территориясендә жирлөрдән файдалану һәм саклау буенча муниципаль программа паспорты

Программаны эшләү өчен нигез	РФ Жир кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон
Заказчи	Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны тәп эшләүче	Калмаш авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаның тәп максаты	Калмаш авыл жирлеге жирлөрен саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча чараларны тормышка ашыру
Программаның билгеләнеше	Калмаш авыл жирлеге жирлөрен саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны тормышка ашыру вакыты	2022-2024 еллар
Көтелгән нәтижәләр	Жирләрне саклау һәм рациональ файдалану өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, бозылган жирләрне торгызу, халыкның экологик куркынычсызлыгын һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү
Программаны тормышка ашыруны контролъдә тоту	Калмаш авыл жирлеге Башкарма комитеты
Программаны тормышка ашыру механизмы	Жир хужаларының һәм кулланучыларның жирләрне саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча эшчәнлеген координацияләү Калмаш авыл жирлеге Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Программага кирәк булганда төгәллек кертелә
Финанслау чыганагы	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты хисабына башкарыла. Муниципаль берәмлек бюджеты хисабына программаны финанслау күләме 3 мең сум тәшкил итә. 2022 ел – 1 мең сум. 2023 ел – 1 мең сум. 2024 ел – 1 мең сум.

1. Муниципаль программаны тормышка ашыруның ағымдагы торышы характеристикасы һәм тиешле өлкәсенең төп проблемалары

Жир – әйләнә-тирә мохитнең мәһим өлеше, аны қуллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сular, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыклары һәм аның башка қыйммәтләре белән бәйле. Жирне қулланмыйча һәм сакламыйча башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жиргә карата хужасылык кичекмәстән яки якын киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәк, жирнең өске катламы – туфрак жимерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп қалмыйча, бәтен табигать комплексы экологик яктан начарланачак.

«2022 - 2024 елларга Тукай муниципаль районы Калмаш авыл жирлеге жирләреннән файдалану һәм саклау» муниципаль программы (алга таба – Программа) жирләрне қуллану һәм саклау өчен икътисадны нығыту максатында жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен тормышка ашыруны тәэммин итә торган уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Жир фондының зур қуләмнәрен төрле максатларда қуллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлық звеноларының табигый бәтенлеген саклау буенча билгеле бер бурычлар йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә бер звеноның дөрес эшләвен бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясы, жирме, экосистеманың бәтенлеген бозуга китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, аңа қулланучы буларак һәм хужасылыз караш ул башкара торган функцияләрнең бозылуына, табигый үзлекләрнең кимүенә китерә.

Жирләрне саклау жирдән рациональ файдалану булганда гына нәтижәле булырга мөмкин.

Калмаш авыл жирлегенең тотрыкли социаль-икътисади үсеше һәм анда яшәүчеләрнән экологик имин тормышы хәзерге этапта жирләрне саклау һәм файдалану проблемаларын хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлеге дәрәҗәсендә жирләрне саклау һәм файдалану буенча жирле проблемаларны мәстәкыйль хәл итәргә мөмкин, шуның белән бергә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм ақыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл жирлеге территориясендә төрле рәхсәт ителгән файдаланудагы жир кишәрлекләре бар.

Аеруча қыйммәтле жирләр булып авыл хужалығы жирләренә караган авыл хужалығы файдалануындагы жирләр тора.

Жирлек территориясендә кәтүлекләр культура-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Кәтүлекләр шәхси ярдәмче хужасылыклар тарафыннан файдаланыла.

Кәтүлек азығын барлық қулланучыларны да исәпкә алып, табигый кәтүлекләр кимеми. Жирлектәге барлық кәтүлекләрдә диярлек яшеллек артыгы белән.

Жирләрнең экологик торышы уртacha яхши, әмма стихияле санкцияләнмәгән чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны тормышка ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары булып Калмаш авыл жирлеге Башкарма комитеты

эшчәнлегенең законлылығы һәм ачыклығы, хисаплылығы һәм контролъдә булуы, нәтижәлелеге тора.

Муниципаль программаның максатлары булып жирләрне һәм туфракларны пычратуны, ярлыландыруны, деградацияләүне, бозуны, юкка чыгаруны һәм жирләргә һәм туфракка башка тискәре йогынтыны булдырмау, шулай ук жирләрне рациональ файдалануны тәэммин итү, шул исәптән авыл хужалығы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылығын торғызу һәм жирләрне яхшырту тора.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәгे бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- куллану эшчәнлеген оптимальләштерү;
- жирләрдән рациональ файдалану һәм саклау нәтижәлелеген күтәрү;
- яшел утыртмаларны саклау һәм торғызу;
- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне деградацияләүне, пычратуны, чүпләүне, бозуны, хужалық эшчәнлегенең башка тискәре (заарлы) йогынтысын булдырмау, файдаланылмың торган, рациональ кулланылмың торган яисә максатчан билгеләнеше буенча файдаланылмың торган һәм жир кишәрлекләреннән рөхсәт ителгән файдалану нигезендә файдаланылмың торган жирләрне, жирләрнең башка характеристикаларын ачыклау максатыннан башкарыла.

Әлеге программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирләгенең инвестицион җәлеп итүчәнлеген арттыруга, нәтижәдә, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чарапарын үтәу нәтижәсендә тәэммин ителәчәк:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
- 2) жирләрнең сыйфат характеристикаларын яхшырту;
- 3) жирләрдән нәтижәле файдалану.

Программаны тормышка ашыру срокы 2022-2024 еллар.

3. Муниципаль программаның тәп чарапары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Калмаш авыл жирләгө территориясендә жирләрне саклауның һәм файдалануның нәтижәлелеген арттыру буенча чарапар планлаштырылган.

N	Чарапар исеме	Финанслау чыганагын курсәтеп финанслау (сум)	Башкаручы	Үтәу вакыты	Жаваплы зат
1.	Авыл хужалығы файдалануындағы жирләрне агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре үсүдән һәм зарарлы организмнардан саклау буенча чарапар үткәрү	Жирле бюджет: 2022 ел – 500 сум. 2023 ел – 500 сум. 2024 ел – 500 сум.	Авыл жирләгө Башкарма комитеты	2022-2024	Башкарма комитет житәкчесе

2.	Деградациягэ, пычрануга, чүплөнүгэ дучар булган, хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зараарлы) йогынтысында бозылган жирләрне яхшыртуны һәм торғызуны тәэммин итү	Жирле бюджет: 2022 ел – 500 сум. 2023 ел – 500 сум. 2024 ел – 500 сум.	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2022-2024	Башкарма комитет житәкчесе
----	---	---	-----------------------------------	-----------	----------------------------